

BRATISLAVSKÝ

02 | 2022

KRAJ

MESAČNÍK BRATISLAVSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

**Župa pokračuje
v rekonštrukcii
*regionálnych ciest***

**Tritisíc nových miest
na základných školách**

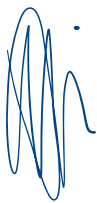
Divadlo Aréna
čaká veľká obnova

Juraj
Droba

predseda Bratislavského
samosprávneho kraja

Na toto sa môžete tešiť v roku 2022

Tento rok bude pre bratislavskú župu prelomový. Po rokoch príprav vám odovzdáme prvé dokončené projekty. Na jar otvoríme nový cyklostroj medzi obcami Vysoká pri Morave a rakúskym Marcheggom. Bude to už druhá župná cyklolávka a vznikne tak okruh, ktorý vás prevedie krásnou prírodou v povodí Moravy. Posledné práce nás čakajú na synagóge v Senci a v Malokarpatskom osvetovom stredisku v Modre.

Na jeseň vám plánujeme odovzdať do užívania úplne novú cestu, ktorá odľahčí automobilovú dopravu v katastroch obcí Chorvátsky a Slovenský Grob. Pre mňa veľmi významný projekt je deinštitucionalizácia sociálnych služieb. Klientov postupne presúvame z neosobných zariadení na perifériách do rodinných domov v centre komunit. V roku 2022 dokončíme a odovzdáme viacero takýchto stavieb. Dokončíme aj desiatky menších projektov, ktoré však významne zlepšia život vo vašich komunitách. Financované sú z našej Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy, na rok 2022 sme na ňu vyčlenili viac ako dva milióny eur.

Najväčšia výzva je však poraziť pandémiu koronavírusu. Pretože od toho závisí, kedy sa nám podarí vrátiť život do normálnych koľají. Bratislavský samosprávny kraj bude pokračovať v očkovaní vo veľkokapacitnom očkovačom centre na Národnom futbalovom štadióne, naďalej budeme robiť očkovačie výjazdy a chrániť zdravie najzraniteľnejších. Verím, že čoskoro si začneme naplno užívať život v našom krásnom Bratislavskom kraji.

**„Najväčšia výzva je však
poraziť pandémiu koronavírusu.
Pretože od toho závisí, kedy
sa nám podarí vrátiť život
do normálnych koľají.“**

Župa na jeseň dokončila rekonštrukcie ciest a pokračuje aj tento rok

Foto: Michal Feik

- 1 | Editoriál
- 3 | Okom poslanca
- 4 | Tritisíc nových miest na základných školách
- 5 – 6 | Novinky z kraja
- 7 | Župa pokračuje v rekonštrukcii regionálnych ciest
| Situácia v prímestskej autobusovej doprave
| sa stabilizuje
- 8 | Začíname rekonštruovať Divadlo Aréna
- 9 – 10 | Ivana Šurinová: Brzdili nás ľudia, ktorí
| pandémiu riadili od stola
- 11 | Blížia sa prijímacie skúšky. Toto sú najdôležitejšie
| termíny
| Župná Spojená škola Pankúchova ponúka
| prestížne medzinárodné programy
- 12 | Župné zariadenie MEREMA v Modre rozvíja
| herecké talenty
- 13 | 100 rokov dychovky v Bratislavskom kraji
| Novinka na mapovom portáli BSK – Tematická
| cesta železnej opony
- 14 | Fašiangy tak trochu netradične

Mesačník, 11. ročník, číslo 02
Vychádza 27. 01. 2022.

Nepredajné

Vydáva Bratislavský samosprávny kraj,
Sabinovská 16, 820 05 Bratislava.
IČO: 36063606, redakcia@bratislavskykraj.sk
Registračné číslo: EV 4122/10 ISSN: 1339-0864

Šéfredaktorka

Adela Pekárková

Redakčná rada

Michal Feik, Martin Urmanič, Alžbeta Ožvaldová,
Svetlana Waradzinová, Marica Šíková, Jana Zápalová

Redakcia

Lucia Forman, Adela Pekárková, Daniela Pechová,
Katarína Gogová, Jana Dúbravková, Michaela Szusčíková,
Ján Mitáč

Fotografia na titulke

Devínske jazero
Foto: Monika Kováčová

Ak nie je uvedené inak, autorom článkov je šéfredaktor.

Sledujte nás na:

Elektronickú verziu nájdete na www.bratislavskykraj.sk.
Informácie v článkoch sú aktuálne v čase vydania.

Tlač

REGIONPRESS, s. r. o.

Distribúcia

Cromwell, a. s.

Okom poslanca

Bratislavský samosprávny kraj má rozbehnutých množstvo projektov, ktoré buduje či rekonštruuje. Rok 2022 bude prelomový. Po rokoch príprav totiž odovzdá do užívania prvé dokončené projekty, ktoré budú slúžiť obyvateľom i návštevníkom Bratislavského kraja. Preto sme sa našich poslancov spýtali: **Ktorý projekt by ste vyzdvihli, na ktorý ste hrdí, prípadne ktorý vás oslovil najviac?**

**Mária
Hudáková**

Krajský klub nezávislých

Pre Senčanov je dôležitá križovatka Pezinská a dlhoočakávaná synagóga. Plány na obnovu seneckej synagógy boli už v roku 1986. BSK ju získal do dlhodobého nájmu a po neúspešných žiadostiach o fondy sa v roku 2018 rozhodol zrekonštruovať ju z vlastných zdrojov vo výške 2,5 mil eur. Pandémia, stúpajúce ceny a odstúpenie dodávateľa diela počas jej obnovy predlžujú jej dokončenie. Dôležité však je, že sa po dlhých rokoch blížiame k úspešnému finále a Senčania sa budú tešiť z hodnotného kultúrneho stánku, plného živej a dostupnej kultúry. Vďaka mojej intervencii vznikla aj nová investičná akcia – križovatka Pezinská. BSK má hotové územné rozhodnutie. V tomto roku stihne vysporiadať pozemky a stavebné povolenie. Na stavbu je alokovaných 6,5 mil eur. Po jej dokončení sa bude pokračovať rozšírením diaľničnej cesty na štvorpruh, čo zabezpečí plynulosť premávky smerom na diaľnicu.

**Oliver
Solga**

Klub 7 strán

Veľkým úspechom BSK je rekonštrukcia našich škôl, zariadení sociálnych služieb, kultúrnych inštitúcií, ale aj dopravnej infraštruktúry. Možno sa to niekomu javí ako samozrejmosť, ale len tí, ktorí majú primeraný odstup a môžu porovnávať, uznajú, že sa urobilo neuveriteľné množstvo kvalitnej práce vo všetkých oblastiach, a to aj napriek mimoriadnej pandemickej situácii v ostatných dvoch rokoch. Preto by som na jedno z prvých miest úspešnosti kladol veľkokapacitné očkovačné centrum na NFŠ a vôbec všetky aktivity BSK v tejto oblasti. Dokončujeme tiež rekonštrukcie historických objektov v Senci a Modre a začíname nové projekty, napr. generálnu opravu Divadla Aréna. Osobne som veľmi rád, že sme v týchto ťažkých časoch nemuseli „rozpustiť“ žiadny divadelný súbor a udržali sme ekonomický a profesijný štandard našich zamestnancov vo všetkých inštitúciách a zariadeniach BSK.

**Barbora
Oráčová**

Za lepší kraj

Mojou srdcovkou je rekonštrukcia pôvodného objektu Bratislavského bábkového divadla (BBD) v Starom Meste. Chodila som tam s dcérou, keď bola ešte dieťa, a spolu sme videli všetky bábkové predstavenia. Ako častí návštevníci sme vnímali aj stav divadla, poznačený vekom. Preto som pred rokmi privítala plány na jeho rekonštrukciu. Som veľmi rada, že projekt sa konečne blíži do finále. Rovnako sa teším z toho, že v rámci obnovy sa podarilo ochrániť vzácnu starú lipu vo dvore objektu divadla. Po úspešnej petícii Staromešťanov podpísal kraj s občanmi dohodu, na základe ktorej sú v projekte zahrnuté odborné postupy ochrany tohto stromu a všetky stavebné práce sa robia tak, aby lipa zostala nepoškodená. Zelene je v Bratislave čoraz menej, musíme zachrániť, čo sa dá. Verím, že už budúci rok BBD privíta deti na predstaveniach vo svojich domovských priestoroch na Dunajskej 36.

„Zákon zmeny projektu hovorí, že čím bezvýznamnejšia sa zdá zmena projektu, o to väčší bude mať dopad a tým viac výkresov bude treba prekresliť.“

Murphyho zákon

Tritisíc nových miest na základných školách

Vyššie 3 000 nových miest pre školákov v Bratislavskom samosprávnom kraji vznikne vďaka podpore z Integrovaného regionálneho operačného programu. Podporu získalo spolu 15 projektov v mestských častiach hlavného mesta a v obciach v kraji.

„V Bratislavskom kraji každoročne pribudne 8 000 obyvateľov. Za desať rokov je to taký počet, akoby v regióne vyrástla nová Žilina alebo nová Banská Bystrica. Je to nesmierna záťaž na infraštruktúru kraja – na cesty, sociálne služby, školstvo či životné prostredie. Aj toto je jednou z príčin, prečo chýba v Bratislavskom kraji na základných školách približne 9 000 miest. Preto som rád, že sa nám v spolupráci s Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR podarilo získať pre základné školy v kraji 40 miliónov eur. Z investícií sa rozšíria kapacity existujúcich škôl a, čo je ešte lepšie, ideme budovať aj nové. Zelené, inkluzívne a moderné, s otvorenými areálmi,“ povedal predseda Bratislavského samosprávneho kraja Juraj Droba.

Predseda BSK Juraj Droba, ministerka Veronika Remišová a starostovia v Bratislavskom kraji. Foto: Michal Feik

Okrem rozširovania kapacít sú dôležitou súčasťou podporených projektov investície do vybudovania odborných učební a školskej infraštruktúry, ako sú kuchyne, jedálne, telocvične či vonkajšie športoviská, ale aj energetické opatrenia a zelené riešenia. Budovaním prvkov inkluzívneho vzdelávania bude zároveň dochádzať k integrácii detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

„Podpora základných škôl v Bratislavskom kraji z eurofondov sa doteraz nikdy neriešila, preto som rada, že pre rodičov a ich deti máme teraz dobré správy. V hlavom meste a v siedmich obciach pribudnú stovky nových miest v základných školách. Vďaka výzve, ktorú sme vyhlásili z regionálneho programu IROP, bude môcť svoje kapacity rozšíriť až 15 základných škôl a vytvorí sa tak 3 069 nových miest pre žiakov,“ oznámila vicepremiérka a ministerka regionálneho rozvoja Veronika Remišová s tým, že ide vôbec o prvú takúto výzvu vyhlásenú špeciálne pre Bratislavský kraj.

Dôležité hľadisko pri poskytovaní príspevku z eurofondov je tiež koncept SMART škôl, teda takých, ktoré sú centrom vzdelávania, kultúry, športu a voľnočasových aktivít pre všetkých obyvateľov obce, mesta či mestskej časti. Športoviská môže využívať široká verejnosť a športové kluby, telocvične budú slúžiť pri kultúrnych alebo spoločenských podujatiach, kuchyňa môže poskytovať napríklad stravovacie služby seniorom. Odborné učebne zasa budú určené aj na aktivity v oblasti celoživotného vzdelávania a inú vzdelávaciu činnosť.

Návrh úprav ZŠ na ulici Plicková

Vizualizácia: Mestská časť Bratislava-Rača

Jedným z podporených projektov je aj bývalá základná škola na Plickovej ulici v bratislavskej mestskej časti Rača, ktorá bola v roku 2007 vyradená zo siete škôl. Budova výrazne schátrala a škola tak nespĺňala ani elementárne podmienky na výučbu. V ďalších rokoch sa technický stav budovy ešte viac zhoršil, počet obyvateľov Rače narastal a z nedostatku miest pre školákov sa stal naozaj vážny problém. Vďaka príspevku z eurofondov sa škola v Rači nielenže opäť vráti na školskú mapu, ale bude z nej špičková moderná vzdelávacia inštitúcia s 25 triedami a 10 špecializovanými učebňami.

Podporené základné školy

Staré Mesto	ZŠ s MŠ Dubová
Ružinov	ZŠ Medzilaborecká
Rača	ZŠ na Plickovej ul.
Vajnory	ZŠ Kataríny Brúderovej
Lamač	ZŠ Malokarpatské námestie
Devínska Nová Ves	ZŠ I. Bukovčana
Záhorská Bystrica	ZŠ s MŠ Hargašova
Rusovce	ZŠ s MŠ Vývojová
Šenkvice	ZŠ Šenkvice
Kráľová pri Senci	ZŠ Kráľová pri Senci
Kalinkovo	ZŠ Kalinkovo
Limbach	ZŠ Limbach
Tomášov	ZŠ Tomášov
Častá	ZŠ s MŠ Častá
Slovenský Grob	ZŠ s MŠ Slovenský Grob

Novinky z KRAJA

1 Predseda BSK prijal predsedníčku Poslaneckej snemovne Parlamentu ČR

Juraj Droba a Markéta Pekarová Adamová sa zhodli na potrebe riešenia problémov a výziev metropolitných regiónov, ako sú Bratislava a Praha. Obe hlavné mestá síce produkujú významnú časť HDP krajiny, ale boria sa s problémami, ako sú doprava, životné prostredie, sociálne veci či bývanie. Na ich riešenie však nie je dostatok financií. „Slovenská a Česká republika majú stále veľa spoločného, či už na celoštátnej, alebo regionálnej úrovni. Pani predsedníčka Poslaneckej snemovne dve volebné obdobia pôsobila v pražskom mestskom zastupiteľstve a témy územnej samosprávy sú jej veľmi blízke. Stretnutie bolo preto veľmi konkrétne a vecné,“ uviedol po stretnutí predseda BSK Juraj Droba.

Prijatie predsedníčky Poslaneckej snemovne Parlamentu Českej republiky Markéty Pekarovej Adamovej. Foto: Jana Šantavá

1 Župa bude v roku 2022 hospodáriť so sumou 258 miliónov eur

Prioritou zostáva školstvo, sociálna oblasť a doprava. Kraj plánuje investovať do rekonštrukcie centier odborného vzdelávania a prípravy, deinštitucionalizácie sociálnych služieb aj do výstavby a opráv ciest. Aj v roku 2022 chce samosprávny kraj nielen uchovať nastavený štandard v zabezpečovaní všetkých kompetencií, ale prostredníctvom ambiciózneho investičného plánu prispieť tiež k ďalšiemu rozvoju kraja.

1 Začalo sa búranie pozostatkov bratislavského metra

Výstavba bratislavskej rýchlodráhy sa začala v roku 1988. Žiaľ, približne po dvoch rokoch, v máji 1990, sa práce zastavili a už nikdy sa neobnovili. Ako pamiatku na výstavbu metra bolo ešte donedávna možné vidieť výkopy, rozostavané depo i tunel na konci Petržalky. Tie však čochvíľa definitívne odídu do histórie. Začala sa totiž výstavba druhej etapy petržalskej električkovej trate. Hrubá stavba stanice metra Janíkov dvor a 300-metrový úsek traťového tunela metra budú zbúrané.

Búranie hrubej stavby bratislavského metra v Petržalke
Foto: Michal Feik

1 Ocenili sme 31 významných osobností regiónu

Je medzi nimi množstvo zvučných, ale aj menej známych mien. Nájdete medzi nimi vedcov, umelcov, lekárov, pedagógov, športovcov či ľudí pôsobiach v sociálnej oblasti. Svojou prácou, zánietením a výsledkami úspešne reprezentujú Bratislavský kraj a prispievajú k jeho rozvoju a šíreniu dobrého mena.

1 Hlavné mesto spustilo regulované parkovanie

V Bratislave začala od 10. januára platiť v prvých troch lokalitách, Tehelné pole v Novom Meste, Dvory 4 v Petržalke a Krasňany v Rači, mestská parkovacia politika – Bratislavský parkovací asistent PAAS. Zóny s regulovaným parkovaním so systémom PAAS sa majú postupne rozširovať aj do iných lokalít v hlavnom meste. Tento systém vôbec ako prvý informačný systém na Slovensku integruje údaje z piatich štátnych registrov – Registra fyzických osôb, Registra právnických osôb, Registra adries, Katastra nehnuteľností a Národnej evidencie vozidiel – takže registráciu je možné vybaviť z pohodlia domova cez stránku www.paas.sk.

1 Chystáme koncepciu rozvoja športu a mládeže

V roku 2022 čaká Bratislavský samosprávny kraj prijatie novej Koncepcie rozvoja športu a mládeže. Župa chce týmto spôsobom prispieť k zlepšeniu nastavenia strategických vízií a aktivít v súlade s aktuálnymi potrebami regiónu v oboch oblastiach. Dokument bude vystavaný na dátovej analýze údajov a v súčasnosti prechádza svojou druhou fázou, v ktorej bol podrobený diskusii odbornej verejnosti. Konečnú podobu koncepcie bude schvaľovať Zastupiteľstvo BSK.

Župa pokračuje vo vzdelávaní pedagógov

Pedagógovia a odborní zamestnanci škôl majú možnosť zúčastniť sa na kurze o problematike krízovej intervencie v školách, a to konkrétne v prípadoch, ako sú postihnutie prírodnou katastrofou, nešťastia, útoky či neočakávaná smrť učiteľa alebo žiaka. Cieľom je vedieť identifikovať reakcie na traumy a potreby postihnutých, ale aj poznať východiská prevencie a následnú prácu s truchliacimi. Tieto kompetencie posilňujú pedagogicko-psychologickú spoluprácu aj intervenčnú činnosť v školách.

Bratislavská župa spustila očkovanie detí od 5 do 11 rokov

Aplikuje sa typ vakcíny špeciálne schválený a určený pre túto vekovú kategóriu. Oproti štandardnej dávke pre dospelého človeka predstavuje len tretinovú dávku.

Pezinok bude vďaka pasportu dopravy lepšie poznať svoju infraštruktúru

Ide o jeden z najdôležitejších dokumentov o meste. Predstavuje evidenciu údajov, ako sú informácie o miestnych komunikáciách, dopravnom značení, o objektoch MHD, mostoch, vpustoch i kanalizačných poklopoch. Vďaka pasportu dopravy môže mesto prijímať efektívnejšie rozhodnutia na viacerých úrovniach.

Na cyklotrase pri Šúrskom kanáli pribudol pamätník jeho budovateľom

Členovia Historickej spoločnosti Ivanky, o. z., sa podujali za traktívniť cyklotrasu popri hrádzi Šúrskeho kanála. V mieste križovania s trasou vedúcou k mohyle Milana Rastislava Štefánika zriadili pamätník jeho budovateľom. Poukázali tak na ich ťažkú prácu poznačenú vojnovým obdobím. Boli medzi nimi napríklad odvedenci zo židovskej a z rómskej komunity či trestnoprávne stíhané osoby. Výstavbu pamätníka podporili miestni živnostníci a sponzori a z participatívneho rozpočtu obec. „Nech samotný Šúrsky kanál, skulptúra tohto pamätníka a vysadený strom pripomína v budúcnosti všetkým okoloidúcim, že na jeho budovateľov s vďakou spomíname a na okolnosti jeho vzniku za ťažkých podmienok vojnového obdobia nezabúdame!“

Budovanie Šúrskeho kanála v rokoch 1941 – 1943
Foto: Archívna fotografia

Mesto Senec chystá výstavbu novej polikliniky

Vypracovanú už má aj architektonickú štúdiu. Nová poliklinika má podľa samosprávy stáť na pozemku mesta pred existujúcou budovou vrátane podzemného parkovania. Stará budova sa po výstavbe novej má rekonštruovať a vznikne z nej zariadenie pre seniorov.

Takto by mala vyzeráť poliklinika v Senci
Foto: Mesto Senec

Cyklochodník medzi Pezinkom a Limbachom je už vo výstavbe

Projekt výstavby cyklochodníka je jedným z najdôležitejších a najväčších investičných projektov, aké mesto za posledné roky realizovalo. Jeho trasa s dĺžkou 4,3 km povedie od železničnej stanice Pezinok cez ulice Holubyho, Kupeckého, Hasičskú a Fajgalskú až po hranicu katastra pri obci Limbach. Prvá etapa – úsek Hasičská – je už hotová. V novembri minulého roka sa začala realizovať ďalšia etapa v úseku Kupeckého ulice. Práce sa postupne presunú aj na Fajgalskú cestu.

V Malackách vyrastá komunitné centrum

Komunitné centrum poskytne priestory pre deti, mládež a dospelých so zdravotným postihnutím, pre deti z detského domova a pre deti a mládež zo sociálne vylúčených skupín. Prízemnú časť bude tvoriť multifunkčná sála s malým pódium, výťah a sklady. Priestor má byť určený na pohybové aktivity, napríklad na športovanie či nácvik divadla. Sála bude slúžiť na spoločné stretnutia detí aj celých rodín a najmä spoločné stretnutia a programy so skupinou zdravých detí.

Župa pokračuje v rekonštrukcii regionálnych ciest

Nový asfalt, vodorovné značenie, ako aj vyššia bezpečnosť a komfort pre vodičov. To všetko prinesú opravy ciest II. a III. triedy, do ktorých sa minulý rok pustil Bratislavský samosprávny kraj. Opravy pokračujú aj tento rok a celkovo sa dotknú tridsiatich úsekov. Župa tiež spustila projektovú prípravu na opravy mostov, riešenie problematických križovatiek či výstavbu obchvatov.

„Ešte pred dvomi rokmi župnú cestársku spoločnosť fakticky ovládal súkromný spolumajiteľ. To komplikovalo nielen hospodárenie, ale aj správu ciest. Dnes máme nad cestárskou spoločnosťou úplnú vlastnícku aj manažérsku kontrolu. Aj vďaka tomu sme po dlhšom čase mohli rozbehnúť významné opravy regionálnych ciest, ktoré už boli veľmi potrebné. Cestné komunikácie opravujeme v každom okrese, pričom viaceré úseky sú už hotové. Vynovené komunikácie bezpochyby prispievajú ku komfortnejšej a k bezpečnejšej doprave v kraji,“ povedal Juraj Droba, predseda BSK.

V minulom roku dokončil Bratislavský samosprávny kraj rekonštrukcie štrnástich úsekov cestných komunikácií II. a III. triedy vo všetkých svojich okresoch. Kraj opravil cestu II/502 v Dolanoch, zrevitalizoval vozovku III/1084 v intraviláne obce Slovenský Grob, cestu III/1107 Zohor – Láb, III/1095 Kaplna – Báhoň a opravil aj cestu III/1080 zo Šenkvic do Vištuku. Zrevitalizovaná bola aj cesta II/502 v Modre, II/501 v obci Rohožník, II/503 a III/1114 v obci Kostolište, II/503 Hrubý Šúr – Senec, ako aj cesta II/502 medzi Sv. Jurom a Pezinkom, III/1015 v Marianke, III/1108 v Stupave či II/503 v Malackách.

Rekonštrukcia cesty medzi Svätým Jurom a Pezinkom

Foto: Monika Kováčová

V rozbehnutých alebo úplne nových akciách pokračuje samosprávny kraj aj v tomto roku. Celkovo bude opravených 30 úsekov regionálnych ciest. Župa v roku 2022 vyčlenila na kapitálové výdavky celkovo 15 miliónov eur. Určené sú najmä na rekonštrukciu ciest frézovaním a asfaltovaním, recykláciu za studena a za horúca, rekonštrukcie mostov, bezpečnostné záchytné zariadenia, priechody pre chodcov, cestnú svetelnú signalizáciu a sanáciu zosuvov, ako aj rekonštrukciu priepustov. Župa plánuje tiež nakúpiť nové a moderné zariadenia, ako aj obstaráť projektové dokumentácie na opravu mostov či riešenie problematických križovatiek. Do leta plánuje BSK zrevitalizovať ďalšie úseky komunikácií napríklad v Tomášove, Novej Dedinke, Turni, Senci, Dunajskej Lužnej, Ivanke pri Dunaji či Bernolákove.

Situácia v prímestskej autobusovej doprave sa stabilizuje

Obslužnosť kraja v januári už presiahla 90 percent

Foto: ARRIVA Mobility Solutions

Po pätnástich rokoch sa skončila zmluva medzi Bratislavským samosprávnym krajom a spoločnosťou Slovak Lines. Keďže ju už nebolo možné predĺžiť, po prvýkrát v histórii musela župa vypísať súťaž. Medzinárodnú súťaž vyhrala spoločnosť ARRIVA Mobility Solutions, ktorá začala prímestskú autobusovú dopravu poskytovať od 15. novembra.

Prvé týždne ohlásil nový dopravca významné výpadky spojov. Chýbali šoféri. Od 10. januára sa však situácia začala postupne stabilizovať. Kým v novembri nešla viac ako tretina spojov, v januári to bolo už menej ako 10 percent. Dopravcovi sa podarilo posilniť autobusy na linkách aj v okresoch Senec a Pezínok, kde boli v novembri a decembri najväčšie výpadky.

Bratislavský samosprávny kraj za prvý mesiac vyrubil dopravcovi pokutu vo výške 930-tisíc eur. Všetky tieto financie sa župa rozhodla vrátiť naspäť cestujúcim vo forme bezplatnej prepravy počas celého mesiaca január.

Kde nájdete aktuálne cestovné poriadky?

www.idsbk.sk

Zákaznícka podpora:

Telefón: +421 915 733 733

Pondelok – Nedeľa od 8.00 h do 20.00 h

E-mail: informacie@arriva.sk

Kam môžete adresovať svoje pripomienky?

Aby dopravca vedel váš podnet čo najskôr vybaviť, je potrebné zaslať konkrétne informácie: linka, smer, dátum a čas, zástávka, opis problému. Podnety a sťažnosti, prosím, posielajte na túto e-mailovú adresu: bratislava@arriva.sk.

Začíname rekonštruovať Divadlo Aréna

Historická budova prejde veľkou obnovou. Aréna sa zmení na moderné divadlo s dušou starých čias.

Župné Divadlo Aréna skrášluje pravý breh Dunaja už od roku 1898 a je národnou kultúrnou pamiatkou. Na jeho rekonštrukciu získala bratislavská župa právoplatné stavebné povolenie a najnovšie už aj podpísala zmluvu so zhotoviteľom. Začína sa rekonštrukcia, ktorá potrvá asi dva roky.

„Pre mňa je divadlo výnimočné tým, že sa nevenuje len divácky a komerčne atraktívnym predstaveniam, ale hrá inscenácie o spoločenských témach a našej histórii. Teším sa na prvé predstavenie v nových priestoroch,“ povedal o kultúrnom stánku predseda Bratislavského samosprávneho kraja Juraj Droba.

Divadelníci budú po jeho dokončení využívať moderné technológie a predstavenia tak divákov vtiahnu ešte hlbšie do príbehu. Pohodlnejšie bude hľadisko, šatne aj prevádzkové zázemie. Vynovené Divadlo Aréna bude kvalitným divadelným priestorom a skráslime aj jeho okolie. Spolu s blízkym nábrežím a Sadom Janka Kráľa bude ďalším príjemným miestom na relax.

„Pre mňa je divadlo výnimočné tým, že sa nevenuje len divácky a komerčne atraktívnym predstaveniam, ale hrá inscenácie o spoločenských témach a našej histórii.“

Súčasnou rekonštrukciou je aj skrášlenie okolia
Vizualizácia: BSK

Župné Divadlo Aréna
Foto: Monika Kováčová

Aréna si obnovu zaslúži

Historická budova stojí na mieste, kde bol už v roku 1828 amfiteáter s rovnakým názvom. Divadlo tak vyrástlo na mieste, ktoré má dušu, a špeciálna atmosféra tam zostala doteraz. Posledná rekonštrukcia v Divadle Aréna však prebehla asi pred tridsiatimi rokmi a absolútne nezohľadňovala technické či prevádzkové nároky divadla. „Pred pandémiou privítalo divadlo bezmála 30-tisíc návštevníkov ročne, preto si tento priestor veľkú rekonštrukciu zaslúži,“ uzavrel predseda Juraj Droba.

Ivana Šurinová: Brzdili nás ľudia, ktorí pandémiu riadili od stola

„Vláda nám mala povedať, že sa očkujeme kvôli sebe. Nie odmeňovať nás za to, že využijeme možnosť ochrániť si zdravie.“ Prečítajte si rozhovor o veľkokapacitnom očkovačom centre Bratislavského kraja, o vládnych stimuloch, ale aj brzdách, o úlohe župy v pandémii a o ľuďoch, ktorých sme zaočkovali.

Mgr. Ivana Šurinová pracuje na odbore zdravotníctva od roku 2018. Vyštudovala ošetrovatelstvo a pred príchodom na Úrad BSK pracovala napríklad pre TTSK, Fakultnú nemocnicu Trnava či detské kardiocentrum. Manažuje všetky procesy vo veľkokapacitnom očkovačom centre, rovnako aj výjazdy mobilnými očkovačmi jednotkami v regióne.

❓ Kde vás zastihol začiatok pandémie?

Počas jarných prázdnin 2020 na lyžovačke v Taliansku. Vrátila som sa prechladnutá, a keď som počula, čo sa na nás valí, rovno som zostala doma v karanténe. Potom prišli prvé prípady v našom kraji. Na našom odbore sme za-

čali takmer ihneď nosiť rúška. Nevedeli sme, čo nás čaká, ale chránili sme sa, aby sme nevypadli z práce, keď to príde.

❓ Kedy ste začali reálne riešiť pandémiu?

Vo februári sme objednávali bavlnené rúška a postupne ich distribuovali školám, zariadeniam sociálnych služieb a lekárom v kraji. Neskôr začali ochranné pomôcky vo veľkom distribuovať Štátne hmotné rezervy, jar 2020 sme strávili ich balíčkovaním a rozvázaním. Pre zdravotníkov sme vypracovávali postupy a v zariadeniach sociálnych služieb sme testovali prvými krvnými testmi.

V januári sme spustili očkovanie detí vo veku 5 – 11 rokov. Vytvorili sme pre ne bezpečné a veselé prostredie a personál ich vítal v kostýmoch. Foto: Monika Kováčová

❓ Leto bolo pokojné a na jeseň udrľ vírus naplno. Čakali ste to?

My sme nespali na vavrínoch ani v lete. Pripravovali sme sa na druhú vlnu, robili sme zásoby ochranných pomôcok, vypracovávali postupy. Keď prišlo v novembri celoplošné testovanie a bolo zrejmé, že logisticky hrozia zlyhania, rozhodli sme sa, že do toho ideme naplno a obyvateľom kraja pomôžeme aj my. Z ľudí na odbore a z úradu sme postavili testovací tím a vytvorili mobilné odberové miesto, ktoré zastrešilo Bratislavu aj obce. Spätná väzba od ľudí bola výborná. Možno aj to zohralo úlohu v tom, že sme sa takmer bez váhania pustili do očkovania, keď to bolo potrebné.

❓ Kedy ste prišli k myšlienke vytvoriť veľkokapacitné očkovačie centrum?

Keď sme začali prepočítavať. Prvé dáta sme mali už v januári po očkovaní kritickej infraštruktúry. Nevychádzalo nám to. Ak by očkovali len lekári v ambulanciách, očkovali by sme niekoľko rokov. Preto nám bolo jasné, že je nutné očkovať veľkokapacitne a čo najviac zefektívniť a skrátiť jednotlivé procesy. Začali sme dizajnovať župné veľkokapacitné očkovačie centrum. Na papieri sme sa dostali k počtom, ktoré by znamenali, že dokážeme veľmi rýchlo očkovať nielen Bratislavu, ale aj celý kraj. Jednotlivé procesy sme doladili vo februári v župnej poliklinike v Karlovej Vsi, to bol náš očkovač pilotný projekt. Od marca sme už naplno fungovali v Národnom futbalovom štadióne a okrem jednej prestávky očkujeme dodnes.

❓ Aká je úloha župy v pandémii?

Obrovská. Našou povinnosťou nebolo ani testovanie, ani očkovanie, ani desiatky ďalších úkonov. Robili sme to preto, aby sme pomohli obyvateľom. Do nášho veľkokapacitného očkovačieho centra nechodili len ľudia z kraja, ale celého Slovenska. Myslím, že počas pandémie župa ukázala, že vie byť rovnocenným partnerom štátu.

❓ V čom konkrétne?

Viac kompetencií by sme mali mať napríklad pri obstarávaní. Mali sme zviazané ruky a museli neustále čakať na štát. Brzdili nás ľudia, ktorí pandémiu riadili od stola. Mali sa prísť pozrieť k nám, ako sa to robí poriadne, efektívne a hlavne v teréne a praxi. Počas očkovania nás napríklad neuveriteľným spôsobom spomaľoval prihlasovací systém NCZI. Keď sme spustili náš vlastný, všetko išlo ako po masle. A tých príkladov je omnoho viac.

❓ Vláda prišla s viacerými stimulmi na podporu očkovania. Pomohli?

V prvých mesiacoch sa očkovali ľudia,

ktorí chceli ochrániť seba a okolie, boli zodpovední. Bolo ich však menej, ako sme dúfali, a vláda začala vymýšľať rôzne motivačné programy. Odmeny nefungovali vôbec. Slováci reflektovali na zákazy. To, čo sa dialo u nás, je príklad, ako sa to robiť nemá. Akosi sme nepochopili, že sa očkujeme pre seba – aby sme neochoreli a nezemreli. Málokto tiež pomyslel na to, že očkovaním ochránia blízkych a pomôže lekárom, sestram a zdravotníctvu pred kolapsom. Najsilnejšou motiváciou boli teda obmedzenia, či už doma, alebo pri cestovaní.

„Hnevá ma fakt, že vláda zo spoločných peňazí podpláca ľudí, aby si ochránili svoje zdravie a život.“

❓ A čo hovoríte na lotériu či 300-eurový bonus?

Hnevá ma fakt, že vláda zo spoločných peňazí podpláca ľudí, aby si ochránili svoje zdravie a život. Aj keď sme však s takouto formou odmeny nesúhlasili, jej získavanie sme podporovali, najmä pri imobilných ľuďoch.

❓ Je ešte nejaký spôsob, ako zvýšiť zaťaženosť v kraji?

Okrem komunikačnej kampane úradu si myslím, že sme to dokázali očkovaním v teréne. Samozrejme, že prioritne sme jazdili do zariadení sociálnych služieb či za imobilnými ľuďmi. Napríklad keď ministerstvo povolilo tretie dávky pre seniorov, v krátkom čase sme zaočkovali klientov vo všetkých zariadeniach v kraji, nielen v našich župných.

Ale späť k otázke. Výjazdy robíme aj do obcí v regióne, prísť môže ktokoľvek. Prekvapilo by vás, koľko ľudí presvedčila jednoduchá vec – že sa môžu dať zaočkovať pár metrov od domu. Tieto výjazdy pokladám za nesmierne dôležité a podali sme počas nich vyše 5 000 dávok vakcín.

❓ Čo vás čaká, keď zavriete očkovacie centrum?

Budeme sa naplno venovať stratégii rozvoja zdravotníctva v kraji. Samozrejme, ak bude potrebné pomôcť obyvateľom v rámci postcovidovej starostlivosti, zvážime ďalšie aktivity. Verím však, že vírus postupne zoslabne a vrátime sa do normálu.

Ivana Šurinová

Foto: Monika Kováčová

Spracovala: Adela Pekárková

Blížia sa prijímacie skúšky. Toto sú najdôležitejšie termíny

Do konca februára zverejnia riaditelia ponúkané odbory, počty prijímaných žiakov a podmienky prijatia. Termín na podanie prihlášky je do 20. marca 2022 pre talentové aj netalentové odbory. Po novom však bude zákonný zástupca vyplňať iba jednu prihlášku, v ktorej sa v poradí podľa záujmu uvádzajú najviac dva odbory vzdelávania, ktoré nevyžadujú overenie špeciálnych schopností, zručností a nadania (netalentové odbory), a najviac dva odbory vzdelávania, ktoré vyžadujú overenie špeciálnych schopností, zručností a nadania (talentové odbory). Prihlášku možno podať elektronicky alebo v listovej podobe na tlačive.

Prijímacie skúšky budú v dvoch termínoch

Odbory bez talentových skúšok – 2. 5. 2022 a 9. 5. 2022.

Odbory s talentovými skúškami – prvý termín 4. 5. 2022 (prípadne aj 5. a 6. 5. 2022), druhý termín 11. 5. 2022 (prípadne aj 12. a 13. 5. 2022).

Overenie špeciálnych schopností a zručností na športových školách bude dvojfázové. Overenie športového výkonu od 21. 3. do 14. 4. 2022 pre všetky druhy športov a psychodiagnostické vyšetrenie 4. 5. 2022 (prípadne aj 5. a 6. 5. 2022) v prvom termíne a 11. 5. 2022 (prípadne aj 12. a 13. 5. 2022) v druhom termíne.

Župná Spojená škola Pankúchova ponúka prestížne medzinárodné programy

Medzinárodné programy International Baccalaureate (IB) ponúkla Spojená škola Pankúchova 6 už v školskom roku 2020/2021. V decembri minulého roka získala v rámci IB World School aj akreditáciu na výučbu medzinárodných vzdelávacích programov Primary Years Programme (PYP) a Middle Years Programme (MYP).

Ich cieľom je poskytnúť vzdelávanie, ktoré uľahčí geografickú a kultúrnu mobilitu žiaka poskytnutím medzinárodne uznávanej kvalifikácie potrebnej na prijatie na univerzitu. Podporuje medzikultúrne porozumenie a budovanie rešpektu.

Program PYP je pre deti od 3 do 12 rokov. Rozvíja dieťa ako bádateľa v škole aj mimo nej a vyzýva žiakov, aby mysleli sami za seba a prevzali zodpovednosť za svoje učenie.

MYP je päťročný program pre žiakov vo veku od 11 do 16 rokov. Zameraný je na prepojenie štúdia s reálnym svetom. Jeho študenti sú pripravení na absolvovanie diplomového programu IB, ktorého akreditácia momentálne na škole prebieha.

Stredná zdravotnícka škola, Záhradnícka 44
Foto: Bratislavský kraj

Spracovali: Katarína Gogová, Anna Poliačiková

Župné zariadenie MEREMA v Modre rozvíja herecké talenty

Domov sociálnych služieb a zariadenie podporovaného bývania MEREMA má dve pôsobiská: Modra-Harmónia a Modra-Kráľová. Poskytuje celoročnú starostlivosť 52 prijímateľom sociálnej služby s mentálnym či s viacnásobným postihnutím. V súčasnosti je zariadenie zapojené do procesu deinštitucionalizácie. V rámci podpory dramaterapeutického procesu vznikla v MEREME ešte v roku 2009 myšlienka zriadiť divadelný súbor – Divadlo Agapé. Odvtedy Divadlo Agapé obohatilo život a svet viacerým prijímateľom sociálnej služby z MEREMY, ktorí ním zas naplňujú životy iných. To, že to je tak, už predviedli na takmer 100 svojich vystúpeniach. Divadelné hry, ktoré doposiaľ našťudovali, majú jedinečnú umeleckú hodnotu. Za svoju dlhodobú dobrovoľnícku činnosť venovanú prijímateľom sociálnej služby Domova sociálnych služieb a zariadenia podporovaného bývania MEREMA bolo Divadlo Agapé v roku 2021 bratislavskou župou ocenené v kategórii Dobrovoľníctvo/filantropia v sociálnych službách. Martin Žák, zakladateľ a dramaturg Divadla Agapé, ho nazval „divadlom, ktoré lieči“. Porozprával nám príbeh jeho vzniku a hercov sme sa opýtali, čo ich na vystupovaní najviac fascinuje.

❓ Ako vznikla myšlienka založiť divadlo?

V roku 2006 som sa na detskej onkológii na Kramároch zoznámil s rómskym dievčatkom vo veľmi ťažkom zdravotnom stave. Rozhodol som sa zahrať preň divadlo a rozveseliť ho. Zareagovalo výborne, cítil som silnú spätnú väzbu. Vtedy som sa rozhodol rozvíjať divadlo ako zdravotnú terapiu. Názov divadla – Agapé – znamená v gréčtine lásku.

❓ Kto tento netradičný umelecký súbor tvorí?

Divadlo Agapé sa rozdeľuje na dve časti. Divadlo jedného herca, kde hrávam predstavenia pre deti ja sám. Druhú časť tvorí spolupráca s prijímateľmi sociálnej služby z Domova sociálnych služieb a zariadenia podporovaného bývania MEREMA Modra a Domova sociálnych služieb Betánia Senec. Spolupracujeme aj s deťmi zo Základnej umeleckej školy Budmerice. Členom sa však môže stať každý, kto má chuť.

❓ Je toto divadlo aj formou terapie? Ako pomáha prijímateľom sociálnych služieb?

Nazval by som ho „divadlo, ktoré aj lieči“, lebo to by som chcel, aby robilo. A to nielen mňa osobne a klientov sociálnych služieb, ale aj divákov, pre ktorých vystupujeme. Formou dramaterapeutických cvičení (práca s fantáziou, hranie rôznych charakterov, javisková reč, pohybová činnosť, spev, tanec) prirodzene prechádzame do skúšania divadelného predstavenia, čiže do teatroterapie. Teším sa, že divadlo klientov sociálnych služieb baví a niektorí sa aj osobnostne

posunuli alebo sa im zlepšili zdravotné výsledky.

❓ Aký je váš repertoár a kto robí scenár a choreografie?

Predstavenia píšem väčšinou ja, snažím sa našit' ich presne na mieru klientom. S klientmi MEREMY od roku 2008 vznikli tieto predstavenia: More, Strom, Stroj času, Fantomas sa vracia, Drotári (toto predstavenie vzniklo v spolupráci s drotárskym majstrom Ladislavom Kunetkom), Modranskí keramikári (v spolupráci s keramickým majstrom Miroslavom Malinovským), v DSS Betánia Senec vzniklo predstavenie Peter a Lucia.

Predstavenia vás prekvapia kvalitným spracovaním od kostýmov, rekvizít, príbehu, hudby až po choreografie. Foto: Bratislavský kraj

❓ Kde odohrávate predstavenia? Môžu si ich pozrieť aj bežní ľudia?

Hráme na rôznych miestach, väčšinou v kultúrnych domoch v Bratislavskom kraji. Hrali sme tiež na divadelných súťažiach a festivaloch, ale aj na Pohode v Trenčíne, vinobraniach a rôznych slávnostiach. Radi však vystupujeme aj pre divákov, pre ktorých môže byť divadlo rovnako liečivé ako pre nás. V rámci zahraničných vystúpení sme boli u českých susedov na divadelnom festivale v Rynholci, kde sme úspešne odohrali predstavenie More. Naším želaním je môcť umelecké nadanie klientov MEREMY predstaviť napr. aj v Taliansku, vo Francúzsku, v Nemecku.

Pár otázok sme položili aj hercom – klientom MEREMY:

❓ Čo pre vás znamená Divadlo Agapé?

Michal Baláz: „Že môžem nacvičovať, vystupovať a cestovať do nových miest za divákmi.“

Viktor Zúbek: „Môžem cez divadlo komunikovať s ľuďmi.“

❓ Ktoré predstavenie hráte najradšej?

Janko Kováč: „Páči sa mi More a Fantomas sa vracia.“

Jozef Novák: „Skúšanie je pre mňa zábava.“

Žiť a rozdávať lásku prostredníctvom umenia je hlavné poslanstvo Divadla Agapé. Jeho protagonisti sú herci čistého srdca, divadlo majú v sebe a robia ho s láskou. V ľudských životoch neustále objavujú niečo nové a ich predstavenia sú prostriedkom, ako o tom vypovedať. Túžia cestovať, spoznávať nových ľudí a prostredníctvom divadla svetu ukázať, čo dokážu a v čom sú excelentní. Prajeme im ešte veľa pekných predstavení a spokojných divákov.

100 rokov dychovky v Bratislavskom kraji

Storočnicu v minulom roku oslávila špeciálnym CD Dychová hudba Grinavanka a v júni sto rokov oslávi aj Dychová hudba Šarfianka z Blatného. A Dychová hudba IVANKA oslavuje až neuveriteľných 120 rokov! Členovia nám porozprávali veselý príbeh o tom, ako na zájazde vo Francúzsku „zhodnotili“ našu račiansku frankovku.

Za taký dlhý čas získala Dychová hudba IVANKA veľa ocenení, vystupovala v televízii, na rôznych festivaloch, reprezentovala Slovensko od Moskvy cez Viedeň, Budapešť, Nemecko, Švajčiarsko až po Francúzsko a USA. Členovia súboru majú množstvo zážitkov, v mladosti bol členom aj spisovateľ Vincent Šíkula, ktorý z tunajších spomienok čerpal vo svojej tvorbe. Jednu z veselých príhod nám porozprával Fero Hässler. Po niekoľkých úspešných koncertoch za „železnou oponou“ dostal súbor v roku 1983 možnosť vycestovať za krajanmi do Francúzska. Zájazd smeroval do Paríža a mestečka Vouziers. Umelci si na cesty zvyčajne pribalili niekoľko fliaš račianskej frankovky a tak to bolo aj tentoraz.

Na pobyt v mestečku Vouziers spomínal vedúci súboru Jozef Kebis veľmi rád a vždy s pobavením. „Vystupovali sme v radnici, pred radnicou, na námestí, pochodovali sme mestom, navštívili školy. Nevynechali sme ani nemocnicu a starobinec. Za spontánnosť a ústretovosť sme boli odmenení návštevou najväčšej a najstaršej pivnice na klasickú výrobu „šampusu“ – TAITINGER v Remeši. Po 4 hodinách exkurzie vo výrobe sme obdarovali sprievodcu „sedemdecovkou“ račianskej frankovky. Sprievodca nás za to pozval na ochutnávku a padlo celkom 13 fliaš drahého šampanského. Vonku potom klarinetista Tibor Hajzok zhodnotil: Jožo, podarilo sa ti nasadiť správny kurz našej koruny voči franku – jedna fľaša račianskej frankovky z obchodu za 27 Kčs sa rovná 13 fľašiam šampusu za 1 950 Fr., to je vynikajúci obchodný úspech!”

Ivanská dychovka v r. 1983 na zájazde po Francúzsku

Foto: Dychová hudba IVANKA

Spracovali: Lucia Rumplová, Ján Mitač

Novinka na mapovom portáli BSK – Tematická cesta železnej opony

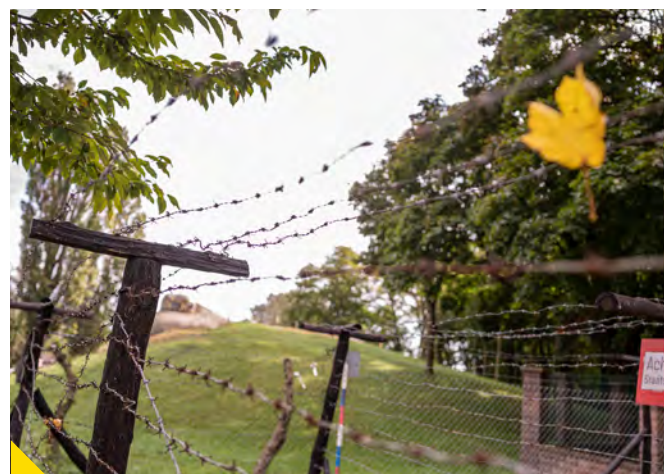
Mapový portál Územný plán Zariadenia BSK Krajina Cyklistika Cestovný ruch Zdravie

Story mapa železnej opony

Foto: Bratislavský kraj

Bratislavský samosprávny kraj sa pustil do rozvíjania unikátnej cesty železnej opony. V priebehu leta sa nám podarila veľká vec – zdokumentovali sme všetky existujúce stopy železnej opony v kraji. Primárne ide o objekty bývalých rôt pohraničnej stráže, častí signálnej steny, betónové ihlany či stopy osamelých drevených stĺpov, ktoré kedysi držali neohroziteľnú líniu s totalitou. Všetky stopy dnes nájdete na mape aj vo svojom mobile a môžete sa vydať za ich objavovaním.

Na niektorých miestach dodnes cítiť tiesnivú atmosféru

Foto: Bratislavský kraj

Kompletne spracované fakty a zaujímavosti o bývalej železnej opone na Slovensku sú k dispozícii na webe BSK (mapy.bratislavskykraj.sk – záložka cestovný ruch). Obsah je preťkaný interaktívnymi mapami histórie aj súčasnosti tohto miesta. Mapy priblížia aj osudy ľudí, ktorí sa rozhodli utiecť za slobodou. Niektoré príbehy sú mrazivé a tragické, iné so šťastným koncom. Miesta, kde sa odohrali, nájdete v teréne veľmi jednoducho podľa presných GPS súradníc na mape. V budúcnosti bude webová stránka obohatená o materiály pre učiteľov dejepisu či náuky o spoločnosti, ktoré im ponúknu námety na výučbu v teréne. Deti a študenti nemusia zažívať dejiny len z učebnice, ale táto mapa ich dovedie k replikám a zachovalým miestam bývalej totality. Či sa za nimi vyberú pešo, alebo na bicykli, je už len na nich.

Fašiangy tak trochu netradične

Sezónu plesov, karnevalov a zábav si ešte tento rok neužijeme, ale fašiangové obdobie si môžeme vychutnať aj doma. Aké boli tradičné fašiangy v našom regióne? Zvyky sa líšili na vidieku a v meste. V meste sa v tomto období naplňali spoločenské sály a dámy predvádzali svoje najlepšie večerné toalety. Luxus najslávnejších bál, kde sa chodilo vo frakoch a v róbach, však nebol pre všetky vrstvy. Usporiadávali ich najmä šľachtické a neskôr aj meštianske rodiny a spolky.

Avšak konali sa aj menej honosné podujatia ako plesy farské a cechové, kde sa našlo miesto pre väčšinu obyvateľov mesta. Karneval nepatrí k našim tradíciám, ale talianska móda sa šírila naprieč celou Európou. A tak sa aj na bratislavských plesoch začal objavovať nádych tajomna v podobe zdobených škrabošiek.

Na vidieku to bolo inak. Aj tu sa konali zábavy a veselice, do tanca však hrala ľudová hudba a namiesto elegantných valčíkov sa krepčilo v známych rytmoch. Veľká časť zábavy sa odohrávala na ulici. Práve tu mali priestor rôzne masky a platilo: čím strašidelnejšie, tým lepšie. Okorenené boli rohmi a kožkami domácich zvierat, doplnené líčením zo sadzí a z múky. Pre dedinčanov bolo vianočné a fašiangové obdobie vlastne jediným v roku, keď nebolo nutné robiť na poli a mohli si dovoliť zábavu, na ktorú po zvyšok roka nezostávalo veľa času.

Aj v meste, aj na vidieku bolo rovnako veselo. To, čo spájalo obe prostredia, boli dobroty. Tou najtypickejšou boli fašiangové šišky. Táto jednoduchá maškrtka bola obľúbená v chudobnejších, sedliackych i šľachtických rodinách. Keďže k tomuto obdobiu neodmysliteľne patrila aj zabíjačka, svoje miesto na fašiangovom jedálnom lístku mali naprieč celou spoločnosťou i jaterničky, klobásky, slanina a iné pochúťky. Svoje miesto mala

Fašiangy sú sviatkom jedla. V našom regióne sú typické šišky a fánky.
Foto: Pixabay

v našom regióne aj tradičná hus ako pri všetkých slávnostných príležitostiach. A, samozrejme, nemohlo chýbať dobré víno a pivo. Ako si teda pripomenúť fašiangy tento rok, keď ešte kolektívne veselice musíme oželiť? Prečo nevyužiť tieto dni na malú fašiangovú oslavu a kulinársky výlet do iného kúta nášho regiónu? Môžete skombinovať napríklad husacinu v Slovenskom Grobe s malokarpatskými vínami. Spojenie dobrého jedla a vína nájdete aj v malebnej Modre. Na výber máte tradičné i moderné podniky. Ak pocítite nostalgiu za noblesnou atmosférou plesu, zastavte sa na večeru v Zámku Šimák v Pezinku či v kaštieli Pálffy vo Svätom Jure.

Ak dávate prednosť mestu, skúste napríklad domáce pivo v niektorom z bratislavských pivovarov. Určite osvieži po chutnom jedle z tradičnej prešporskej kuchyne. Máte radi vidiecku atmosféru? Navštívte Biofarmu Príroda, kde vás čaká menu s tradičnými zabíjačkovými špecialitami. Alebo sa tu len zastavte cestou z výletu po výrobky z farmy a pripravte si malú slávnosť doma v kruhu najbližších.

Sprievody masiek sú typické najmä pre slovenský vidiek
Foto: Pixabay

Hľadáte strednú?

54 stredných škôl na jednom mieste

www.strednapremna.sk

Zoznam všetkých škôl
s opisom si môžete stiahnuť
v ucelenej brožúre.

Stredné školy Bratislavského kraja

- istota uplatnenia
- jedinečné remeselné odbory
- stáže u TOP zamestnávateľov
- výmenné študijné pobyty v zahraničí
- bilingválne štúdium na gymnáziách a SOŠ
- duálne vzdelávanie s benefitmi
- SMART technológie
- cvičné firmy